

Universitätsbibliothek Paderborn

Exemplorvm Libri Tres

Liber Secvndvs, Siue Exempla, In Septem Capitalivm Vitiorvm
Detestationem, Per Qvadragesimam, Anno M. DC. XLVI. narrata

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1650

§. 10. Inuidiæ malignitas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48186](#)

perium in conscientias velint obtinere. 22. Quò denique inuidia non penetrat, si non tantum Aristotelem contra Platonem; sed Confessarium contra Confessarium, Doctorem contra Doctorem, Concionatorem contra Concionatorem, Lectorem contra Lectorem; subditum contra Superiorem; vnam integrum religionem contra alteram religionem irritat? *Vt doceamur, in sanctos quoque eadere posse inuidias*, ait S. Hieronymus, & soli Deo puram clementiam derelinqui, filiorum Zebedei consideremus exemplum, pro quibus, cum mater mota pietatis affectu nimis grandia postulasset, reliqui decem discipuli indignati sunt. Et IESVS aduocans eos dixit: *Quicunque inter vos voluerit esse primus, sit uester seruos: quoniam filius hominis non venit ministrari, sed ministrare.* Si inter Christi Apostolos inuidia esse potuit, cur non esse posset etiam inter religiosos? *Creta*, ait post supra citatum Plutarchum, *quidam, nullus habet venenum, prater phalangium, id est, araneigenus: ita non est monasterium tam sanctum, quod immune sit, ab obrectationis, & inuidentie malo.* Quibus dici meritò potest. *Cum sit inter vos Zelus & contentio, nonne carnales estis, Rom. 13. 13.* & secundum hominem ambulatis? Quod etiam notat totas Congregationes, ac Sodalitates sacras, quæ innicem pronocantes, innicem incidentes, inanis potius, quam diuinæ gloriæ cupidæ esse arguuntur: sicut & totæ nationes, inter quas, velut hæreditarius liuor gliscit: ad quas quotidie clamat Apostolus: *Cum sit inter vos zelus & contentio, nonne carnales estis, & secundum hominem ambulatis?*

Immo ambulatis in æternam damnationem. Grauissimum enim crimen est istud. *Inuidia & fornicatione, & adulterio peior est*, ait S. Chrysostomus, *luxuria enim in operato tantum fit, inuidia vero totam subuertit Ecclesiam, & toti nocet terrarum orbi: hac homicidijs mater est; ista fratrem Cain occidit: ista Esau Jacob insecurus est, ista fratres Ioseph; ista diabolus cunctos homines perire curat.* Sed primò omnium ipsum inuidentem. *Sicut enim viperas dicunt, abrupto ventre marris, nasci*, ait S. Basilus, *sic inuidia concipientem se animam corredit, & tabefacit: suppliciumq; suum est, ut loquitur Poëta.* Ex alijs vitijs aliqua saltē voluptas capit, liuor est tristitia de bono alterius, & sine delectatione, nisi quodd, sicut alij bonis proximi gaudent, malis ingemiscunt; ita vice versa liuidas è fratribus sui commōdis dolorem concipit; è damnis delectationem, *Risus abest, nisi que Ouid. lib. 2. viisi me-*

S. Hieronymus;
ep. 146. ad
Damascum.

1. Cor. 3. 3.

X.
INVIDIAE MA-
LIGNITAS.
S. Chrysost.
hom. 44. ad
pop.

S. Basil. hom.
11.

Ouid. lib. 2.
Metam.

S. Augustin. visi mouere dolores. Sicut enim vultures, teste S. Augustino, pratis serm. 83. de amoenis & odoratis desertis, ad tabida & faculaenta loca feruntur; musca quoque, prateritis salubribus membris ad ulcera properant; sic inuidi negligenter vita splendore, & rebus magnificè gestis, errata tantum obseruant, & diuulgant; ut diminuant gloriam eius, cui inuident. Quam si diminuere possunt, exultant in aduersis illius; si non possunt, in prosperis illius affliguntur.

Iob. 31. 29.

Prou. 17. 5.

Prou. 24. 17.

Prou. 14. 30.

Plaut. in Triculento.

S. Ambros.
lib. de fuga
seculi.

Sophocl. in
Aiace.

1. Reg. 31. 4.
Plura talia
exempla sunt
apud Surium
tom. 4. in vi-
ta Arnolphi.
C. 24. 38. 41. 42.

Sicut inuidi neglecto vita splendore, & rebus magnificè gestis, errata tantum obseruant, & diuulgant; ut diminuant gloriam eius, cui inuident. Quam si diminuere possunt, exultant in aduersis illius; si non possunt, in prosperis illius affliguntur. Quæ exultatio in aduersis alterius, etsi non sit ipsa inuidia, sed velut filia ex illa sequatur, tamen, ut est frequentissima, ita grauissima, neque sua pœna caret. Qua de causa eam Iob tantopere declinavit, qui ausus est dicere: *Si ganis sum ad ruinam alterius, qui me oderat: & exultavi, quia inueni esset eum malum,* Et alio loco dicitur: *Qui in ruina latatur alterius, non erit impunitus,* ait Salomon; &, *Cum ceciderit inimicus tuus, ne gaudeas, & in ruina eius, non exultet cor tuum, ne forte videat Dominus, & displiceat ei, & auferat ab eo iram suam;* eamq; in te transferat. Immo transfert. Nam vita carnium sanitas cordis, putredo ossium inuidia; & sicut ærugo ferrum, sic inuidia quem inficit, animum consamit. Quippe, ut Plautus ait: *Inuidere alij bene esse, tibi male esse, miseria est, Qui inuident, egent. illi quibus inuidetur, rem habent.* Itaque Deus inuidum cruciat amaritudine sua; qui semper carpit, & carpit uña; punit hostimento etiam ac talione; &, ni resipiicit, ad æterna supplicia amandat. Neque eò differt pœnam; sed, in hac ipsa illi vita, quandam Auernalium suppliciorum gustum propinat. Vnde inuidia non solum alienos, verum multi magis eum, quem possederit, lacrare consuevit, ut ait D. Ambrosius. Immo inuidi lindo dente se ipsos rodunt, consumunt, occidunt, & secretis conscientiæ vnguis discerpunt. Quod in Aiace Telamonio ostendit Sophocles, cui quia mortui Achillis arma abiudicata, & Vlyssi in præmium virtutis data sunt, furor incredibilis mentem occupauit, qui eum eò impulit, ut in proprium gladium incumberet; quod & regiæ inuidiæ rabido Sauli tandem contigit. Qui, quoniam in innocentissimum,

optimeque de Rep. meritum Dauidem ira inuidiaque flagravit, à Domini spiritu relictus est, & à nequam possessus, donec & ipse Isacidarum Ajax in gladium proprium incubuisse. Sed hoc ipsum, etiam in Soldani filio regni inuasore, supra à nobis memorato, exemplum ac remedium porrò videamus.

PARS